

Temel Sorun Parti İçi Demokrasi

Sosyal Demokrat Partilerde önemli kararlar, parti organlarında görüşülerek, tartışılarak ve hatta karara ilişkin ön araştırmalar yapılarak alınır. Genel Başkanın ya da aynı görüşü paylaşan iki üç başkan yardımcısının parti tüzüğünde veya çalışma programında bulunmayan kararları almazlar, alamazlar.

CHP Genel Başkanı sayın Kılıçdaroğlu, Parti için büyük önem taşıyan, daha önce uygulanmamış, tüzük ve çalışma programında bulunmayan Cumhurbaşkanı aday önerisini, parti organlarında görüşmeden tek başına almıştır. CHP`de tüzüğü gereği parti içi demokrasi uygulaması ve geleneği olsaydı, böyle büyük bir hata yapılamazdı. MHP`ye götürülecek sayın Ekmeleddin İhsanoğlu önerisi, pek tabii ki en azından Merkez Yönetim Kurulunda tartışılarak alınması gerekirdi. Hatta bundan öncede parti tabanının nabzı tutularak ve görüşleri de sorularak bu karar alınmalıydı. Ancak o zaman CHP`liler belirlenen Cumhurbaşkanı adayına gönülden sahip çıkar ve gereken desteği ve özveriye gösterirlerdi. CHP bir biat partisi olmadığını, bu seçim sonucuyla bir kere daha kanıtlamıştır. Böylece CHP seçmeni demokratik olmayan tepeden inme kararlara kendisini bağımlı hissetmediğini göstermiştir. Bu yönüyle CHP`li seçmenin bu tavrını kınamak yerine, ileriye yönelik beklentileri bakımından aslında takdir etmek gerekir.

Sayın Kılıçdaroğlu bu kararı tek başına alırken bir risk altına girdiğini, bu kararın sorumluluğunun da kendine ait olduğunu belirtmiştir. Cumhurbaşkanlığı seçim sonucunun CHP için bir yenilgi olduğu ortadadır. Bu başarısızlığı, daha önceki seçimlerde de olduğu gibi, farklı gerekçelerle göz ardı etmek, son derece yanlıştır. Eşit olmayan koşullarda bu seçimin yapılacağı biliniyordu. Partinin ve seçmenlerin talimatla oy vermeyeceği de, özellikle Genel Başkanın bilmesi gereken bir gerçek olsa gerekirdi. Bu nedenle CHP li saygın milletvekillerinden gelen eleştirileri çok iyi anlamak gerekir. Batılı ülkelerde böyle bir hata yapan genel başkanın veya siyasi yetkilinin, kendisine, partisine ve kamuoyuna duyduğu saygı gereği istifa ettiği örnekleriyle bilinmektedir.

CHP bu yenilgiden güçlenerek çıkabilir!

AKP hükümeti haziran 2011 de yapılan genel seçimler öncesi, bir çok yönden hırpalanmış, kamuoyunda çok yönlü eleştirilere hedef olmuştu. Türkiye Cumhuriyeti'nin en büyük yolsuzluk, hırsızlık ve rüşvet olaylarının gün ışığına çıktığı 17 ve 25 Aralık 2013 sonrası, 30 Mart 2014 de yapılan Yerel Seçimlerde ana muhalefet Partisi olarak CHP'nin büyük başarı sağlaması bekleniyordu ve de gerekiyordu. Ancak CHP bir önceki seçimde elde ettiği belediyelerini bile koruyamadı.

CHP, 2011 Genel Seçimlerinde ve 2014 Yerel Seçimlerinde uğradığı bu başarısızlıkların (daha geriye de gidilebilir) nedenlerini araştırarak bunlardan gereken dersleri çıkarmalıydı, çıkardı mı? Ne yazık ki hayır. Uzmanlara bilimsel araştırmalar yaptırılabilir, parti organlarında bulunan sonuçlar özgür bir ortamda tartışılarak, gereken dersler alınabilirdi. Bu yapılmadı, yaptırılmadı. Hatta bu olumsuz sonuçların parti tabanında ve organlarında özgürce tartışılması bile istenmedi, daha da doğrusu engellendi.

Bunun nedenleri gayet açıktır. Bu araştırmaların yapılıp yapılmamasına Genel Başkan ve yanındaki bir kaç yetkili karar vermektedir. Çünkü Parti Tüzüğünde parti içi demokrasisi bir

kural olarak ne yazık ki öngörülüyor. Partide tartışma kültürü yerleşmiş ve gelişmiş değil. Oysa Sosyal Demokrasi rotasında olduğunu söyleyen CHP'nin, vazgeçilemez bir ana prensibi ve temel direği olarak parti içi demokrasiyi özümsemesi ve uygulaması gerekir. Cumhurbaşkanlığı aday önerisinde bu ilkeye uyulsaydı, seçim sonucu çok farklı olabilirdi ve parti içi tepkilere de gerek kalamayabilirdi. Hiç kuşkusuz CHP'nin kuruluş kimliğine ve her seçmenin görebileceği açıklıkla gerçek bir sosyal demokrat programa sahip olması gerekir. Bu konuyu bir sonraki yazımda irdelleyeceğim.

Parti İçi Demokrasi nedir?

Parti içi demokrasi, partinin tüm birimlerinde, kararların demokratik bir biçimde görüşülerek ve tartışılarak oyçokluğuyla alınmasıdır. Parti kurultayında, seçilmiş delegelerin, Merkez Yönetim Kurulunda üyelerin, İl, İlçe ve muhtarlık parti birimlerinde kararlar, parti üyelerinin oylarıyla alınır. Aynı şekilde kimin hangi il veya ilçeden Milletvekili veya belediye başkan adayı olacağına, o illerin parti üyeleri karar verirler. Bu nedenle de milletvekili adayları seçmeniyle kaynaşmak, parti üyelerinin ve seçmenin desteğini sağlamaya çalışmak zorundadır. Böylece Milletvekili olabilmek parti Genel Başkanı veya yönetiminin yukarıdan gelen talimatlarıyla değil, yöre seçmeninin desteğiyle sağlanacaktır.

Ancak Milletvekili adayları konusunda Genel Başkanlığa yüzde 10-15 kadar bir kontenjan ayrılarak, parti üyesi olmayanların da, uzman niteliklerinden yararlanmak, partinin kamuoyundaki etkinliği ve saygınlığı bakımından önemli görülen kişilerin kazanılması sağlanabilir. Bu uygulama batılı Sosyal Demokrat Partilerde de yapılmaktadır.

Parti içi Demokrasi uygulaması, her partili üyenin parti kararlarına doğrudan katılabilme, partide aktif ve etkin olabilme olanağı sağlamaktadır. Bu uygulama partiye son derece önemli bir dinamizm ve dürtü sağlamaktadır. Bu yeni ve özellikle de genç üyelerin partiye kazanılmasında çekici ve etkin olmaktadır.

Bu nedenle CHP, beklenen sonucu getirmeyen Cumhurbaşkanlığı ve diğer seçim sonuçlarını özgürce ve yeterli bir zaman diliminde tartışabileceği, bunlardan gereken derslerin alınacağı bir Olağan Üstü Genel Kurulu olası kısa sürede yapması, parti için son derece yararlı olacaktır.

Bu kurultayda CHP tüzüğü mutlaka değiştirilerek „Parti İçi Demokrasi“ uygulaması temel ilke olarak benimsenmeli ve derhal uygulanmaya konmalıdır. Böyle bir tüzük değişikliği için Siyasi Partiler Yasasının değişmesini beklemeye tabii ki gerek yoktur.

CHP bu uygulamasıyla diğer partilere de örnek olacak ve genel olarak da Türkiye`de demokratikleşme sürecine çok önemli bir katkı sağlayacaktır. CHP Haziran 2015 seçimlerine bu yönüyle de kendini yenilemiş ve güçlenmiş olarak hazırlanmalıdır.